

Asia: VN/325/2021-YM-33

Yhteishallintolain uudistus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta uudeksi yhteishallintolaiksi. Lakiuudistuksen myötä nykyinen, vuonna 1991 voimaan tullut laki kumotaan.

Keväällä 2020 YM esitteli lakiuudistuksen taustatyöksi laatimansa suuntaviivat, jotka niin ikään olivat kommenttikierroksella. Kuntaliitto toivoi tuolloin lain etenevän suuntaan, jossa se ajatuksellisesti erottuu selkeästi sekä vuokralaisten asemaa määrittävästä huoneenvuokralaista että eri säädöksiin kuuluvista osallistumis- ja osallistamisnormeista.

Lakiesityksessä yhteishallinnon tehtävää ja toimintatapaa on selkeytetty. Uutta on, että lakiuudistuksessa halutaan ohjata vuokrataloyhteisöjä toimintakulttuuriin, jossa asukkaiden ja vuokrataloyhteisön toiminta rakentuu keskinäiseen ymmärrykseen pyrkivään vuorovaikutukseen. Pelkät määrämuotoisesti korrekrit kokouskäytännöt ei näin ollen riitä täyttämään lain vaatimuksia.

Laki korostaa yhtiön vastuuta asukkaiden näkemysten huomioimisessa. Tämä perusajatus on ilmaistu uuteen lakiin luoduissa pykälissä 3 ja 4. Yhtiön vastuulla on luoda paitsi puitteet yhteishallinnolle, myös työskennellä toimintatavoin, jossa vuoropuhelu muodostuu osaksi yhteisön toimintakulttuuria. Yhteydenpito asukkaisiin on yhtiön velvollisuus.

Vuokrataloyhtiöissä uudet vaatimukset edellyttävät osassa yhtiökenttään toiminnan kehittämistä, mutta asiakasta kunnioittavasti kohtelemaan yhtiöön uudet pykälät eivät sinänsä tuo muutoksia.

Kuntaliitto katsoo, että lakiuudistus tukee tältä osin yleishyödyllisen vuokraustoiminnan ja asumisen profiilia oikeaan suuntaan. Samalla se nostaa yleishyödyllisyyden identiteettiä asuntovuokrauksen monimuotoistuneella kentällä. Tätä Kuntaliitto pitää myönteisenä kehityksenä ja katsoo sen edistävän vuokra-asumisen arvostusta myös yleisesti.

Vuokrataloyhteisön ja asukkaiden yhteistoiminta hallinnossa nojaa vanhasta laista tuttuihin muotoihin, mutta niiden käytössä huomioidaan aiemmasta poiketen merkittävä määrä monimuotoisuuden mukanaan tuomaa jouston tarvetta. Erityisryhmäkohteissa osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet toteutetaan asiakaskunnan ehdoilla. Myös sähköiset kokouskäytännöt otetaan käyttöön yhteishallinnon soveltamisessa. Muutokset ovat tervetulleita, ja helpottavat lain soveltamista asiakasprofiileiltaan erilaisissa vuokrataloyhtiöissä.

Kuntaliitto pitäytyy arvioimasta lakiin sisältyviä hallintoelimistä säädettyjä päivityksiä, joille löytyy paras arviointi operatiivisilta toimijoilta ja vuokralaisjärjestöiltä.

Laura Hassi
Suomen Kuntaliitto